

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019566	IES de Chapela	Redondela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Educación física	2º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	22
4.2. Materiais e recursos didácticos	23
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	24
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	24
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	26
6. Medidas de atención á diversidade	26
7.1. Concreción dos elementos transversais	28
7.2. Actividades complementarias	29
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	30
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	31
9. Outros apartados	32

1. Introducción

Programación didáctica para o curso 2º ESO | Ano académico 2023-24
Cóntase con 3 liñas A, B e C, estes grupos inicialmente compóñense da

- 2º ESO Gupo A: hai 22 alumnos e alumnas, dos cales non hai identificado ningún alumno con NEAE.
- 2º ESO Gupo B: 22 alumnos e alumnas, dos cales 2 alumnos foron diagnosticados con TEA , 2 alumnos con Dislexia e un deles con DEA. Ademáis neste grupo hai 2 alumnos con TDAH.
- 2º ESO Grupo C: hai 21 alumnos e alumnas, onde 2 alumnos foron diagnosticados con TDAH, un deles ademáis con perfil CI Límite e outro alumno cun TEA asociado. Con Trastorno de Deficit de Atención (TDA) hai 2 alumnos diagnosticados e ademais hai un alumno con Dislexia.

CARACTERÍSTICAS DO CENTRO E DA CONTORNA

O centro conta con un ximnasio pequeno nas instalacións, un patio de tartán cuberto, e unha pista exterior de 40x20 m. Ten concedido un permiso para o uso do polideportivo municipal de Chapela, este atópase do outro lado da estrada, podendo ir a el a través dun paso elevado que atrevesa a mesma. Usaránse vestiarios tanto do centro coma do polideportivo. Un destes cursos por cuestións de organización do centro no horario un grupo deste curso non dispón de horas dispoñibles no pavillón municipal (Polideportivo de Chapela), polo que algúns contidos terán que adaptarse as condicións espaciais do centro e climatolóxicas podendo sufrir modificacións no seu desenvolvemento. A contorna próxima o centro é favorable, xa que temos una senda "vía verde" á que podemos acceder camiñando dende o centro, praia e piscinal municipal nos arredores, podendo ir a pé ata eles.

Existen ademáis numeroso equipos e clubs deportivos no concello (remo, patinaxe, balonmano, natación, ximnasia, baile, bádminton, tenis, fútbol, loita,...).

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Adoptar un estilo de vida activo e saudable, seleccionando e incorporando intencionalmente actividades físicas e deportivas nas rutinas diarias, a partir dunha análise crítica dos modelos corporais e do rexeitamento das prácticas que carezan de base científica para facer un uso saudable e autónomo do seu tempo libre e así mellorar a calidade de vida.	3		2-5	4	2-4			
OBX2 - Adaptar, con progresiva autonomía na súa execución, as capacidades físicas, perceptivo-motrices e coordinativas, así como as habilidades e destrezas motrices, aplicando procesos de percepción, decisión e execución adecuados á lóxica interna e aos obxectivos de diferentes situacións con dificultade variable, para resolver situacións de carácter motor vinculadas con distintas actividades físicas funcionais, deportivas, expresivas e recreativas e para consolidar actitudes de superación, crecemento e resiliencia ao enfrontarse a desafíos físicos.					4-5		2-3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Compartir espazos de práctica físico-deportiva con independencia das diferenzas culturais, sociais, de xénero e de habilidade, priorizando o respecto entre os participantes e as regras sobre os resultados, adoptando unha actitude crítica ante comportamentos antideportivos ou contrarios á convivencia e desenvolvendo procesos de autorregulación emocional que canalicen o fracaso e o éxito nestas situacións, para contribuír con progresiva autonomía ao entendemento social e ao compromiso ético nos diferentes espazos nos que se participa.	5	3			1-3-5	3		
OBX4 - Practicar, analizar e valorar distintas manifestacións da cultura motriz aproveitando as posibilidades e recursos expresivos que ofrecen o corpo e o movemento, profundando nas consecuencias do deporte como fenómeno social e analizando criticamente as súas manifestacións desde a perspectiva de xénero e desde os intereses económico-políticos que o rodean, para alcanzar unha visión máis realista, contextualizada e xusta da motricidade no marco das sociedades actuais.		3				2-3		1-2-3-4
OBX5 - Adoptar un estilo de vida sostible e ecosocialmente responsable aplicando medidas de seguridade individuais e colectivas na práctica físico-deportiva segundo a contorna e desenvolvendo colaborativa e cooperativamente accións de servizo á comunidade vinculadas á actividade física e ao deporte, para contribuír activamente á conservación do medio natural e urbano.			5			4	1-3	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Preparados, listos...XA!!	Presentación da materia e favorecer o coñecemento entre o alumnado do grupo: - Contido da programación para este ano académico e criterios de cualificación. - Retos físicos cooperativos e Dinámicas que inicien e promovan as relación interpersoais e o traballo en equipo. - Avaliación inicial do alumnado	4	2	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Condición Física e Saúde	<p>Esta UD abordaremos e reforzaremos os contidos básicos na nosa área de cara a lograr un desenvolvemento motriz nos centraremos nunha visión global nas cualidades físicas básicas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - O quecemento como medio de preparación e de prevención de lesións para calquera actividade física -Alimentación saudable. Hábitos alimentarios saudables. Macro e micronutrientes. Balance enrexético. Recetas saudables. - Cálculo da FC como medio de control do adestramento e da intensidade do esforzo. - Iniciación o traballo das capacidades físicas básicas. Valoración da CF: a batería de test do DAFIS, na primeira e na terceira avaliación. - Hábitos saudables e promoción dos estilos de vida saudables. Propoñendo alternativas para a ocupación de actividades de lecer de xeito activo. Saída andaina a contorna natural próxima o centro, Patinaxe sobre xeo (Nadal) e actividades acuáticas (piscina municipal). 	18	15	X		X
3	Xogos Populares	<p>Nesta UD practicaremos e coñeceremos xogos/deportes populares e tradicionais de Galicia: como a Ra, peóns, comba, xogatira, bólas, lombas e pandas, tastarabás,....pero tamén doutras partes da xeografía nacional e mundial. Participación nas xornadas de xogos populares nas celebracións do centro: no Magosto (1ª avaliación) e no día das Letras galegas (3ª avaliación).</p>	6	4	X		X
4	Primeiros auxilios	Nocións de primeiros auxilios e protocolos de actuación. Protocolo PAS. Inicación o SVB.	9	5	X	X	
5	Deportes Alternativos	Iniciación os deportes colectivos alternativos: Ultimate, Datchball, Floorball e Beisbol/Softbol. Construcción de materias autoconstruidos. Educación para o consumo. Invención dun deporte propio.	12	8		X	
6	Deportes de Cooperación-Oposición	Os Deportes colectivos de cancha compartida. Situacións xogadas, reducidas e xogo real. Conceptos técnicos e tacticos individuais e colectivos do Fútbol, Balonmán e o Baloncesto. Xogo en equipo e a toma de decisións.	10	9		X	
7	Deportes de raqueta	A unidade didáctica trata dos xogos e deportes de raqueta orientandoa desde un punto de vista recreativo e lúdica. Abordaremos distintos tipos de	10	6		X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
7	Deportes de raqueta	deportes/xogos de raqueta: paladós, palas, badminton e tenis. Nocións básicas dos deportes de raqueta e adquisición de aspectos técnico-tácticos que permitan o desenvolvemento do xogo.	10	6		X	X
8	Expresión Corporal e Acroximnasia	Traballo e experimentación dos recursos de expresividade do corpo. Actividades rítmicas con acompañamento musical. Montaxe coreográfico utilizando aspectos técnicos da Acroximnasia e outros recursos e técnicas expresivas.	12	9			X
9	Actividades de Loita	Os contidos xirarán en torno de situacións de loita, control do corpo e a relación co adversario. Coñecemento dos deportes de loita dentro do movemento olímpico e a loita tradicional galega.	11	7			X
10	EF, mar e sol	EF, mar e sol: Actividades recreativas no medio natural na contorna próxima ao centro. Iniciación a orientación, actividades acuáticas e deportivas recreativas na praia. Xornada lúdico-recreativa.	8	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Preparados, listos...XA!!	2

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6.1. - Mostrar unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propia imaxe corporal e a dos demais.	Participar de xeito activo ou no rol asignado respectando a súa propia imaxe e actuacións así como a dos demais e mostrando actitude crítica hacia calquera tipo de violencia ou actitude discriminatoria.	TI	100
CA2.4 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, establecendo mecanismos para reconducir os procesos de traballo, incluíndo estratexias de autoavaliación e coavaliación tanto do proceso coma do resultado.	Participar de xeito activo(80%) na resolución de retos físicos cooperativos e dinámicas grupais avaliando a súa intervención e o traballo en equipo.		
CA3.2 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, establecendo mecanismos para reconducir os procesos de traballo, incluíndo estratexias de autoavaliación e coavaliación tanto do proceso coma do resultado.	Participar na toma de decisións e propoñer posibles alternativas para a resolución de retos físicos cooperativos e dinámicas grupais avaliando a súa intervención e o traballo en equipo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.		Baleiro	0

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde social: <ul style="list-style-type: none"> - Efectos sobre a saúde de malos hábitos vinculados a comportamentos sociais. - Análise crítica dos estereotipos corporais, de xénero e competencia motriz e dos comportamentos violentos e incitación ao odio no deporte.   - Análise crítico dos estereotipos corpòrais, de xénero e competencia motriz. - Elección da práctica física: xestión das situacións de competición en base a criterios de lóxica, respecto ao rival e motivación. - Planificación e autorregulación de proxectos motores: <ul style="list-style-type: none"> - Establecemento de mecanismos de autoavaliación para reconducir os procesos de traballo.   - Establecemento de mecanismos de autoavaliación para o traballo cooperativo - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Pautas grupais para optimizar os recursos motrices do grupo para a resolución da acción/tarefa en situacións cooperativas.

UD	Título da UD	Duración
2	Condición Física e Saúde	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Incorporar con progresiva autonomía procesos de activación corporal, dosificación do esforzo, alimentación saudable, educación postural, relaxación e hixiene durante a práctica de actividades motrices, interiorizando as rutinas propias dunha práctica motriz saudable e responsable.	Coñece a Condición Física , os seus compoñentes e os métodos de mellora das CFB dentro duns parámetros saudables. Elaboración dun traballo sobre a educación postural en actividades cotiás e sobre alimentación saudable: elaboración dunha receta saudable.	PE	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Establecer e organizar secuencias sinxelas de actividade física orientada ao concepto integral de saúde e ao estilo de vida activo, a partir dunha valoración do nivel inicial e respectando a propia realidade e identidade corporal.	Realizar 2 sesións prácticas tomando pulsacións por minuto e despois facer unha análise dos datos, pasalos a unha gráfica e sacar as conclusións con referencia á actividade física.	TI	75
CA1.3.5. - Adoptar medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da practica de actividade física en canto o quecemento, execución e medidas de recuperación.	Control e valoración en cada sesión. Elaboración e posta en común dun quecemento xeral de xeito autónomo. Adoptar medidas hixiénicas básicas despois da práctica nas sesións(80%).		
CA1.4 - Analizar e valorar a incidencia que algunhas prácticas e comportamentos sociais teñen na nosa saúde e na convivencia, valorando o seu impacto e evitando activamente a súa reprodución.	Recensión sobre o tabaquismo, prexuízos e afrontas a nosa saúde.		
CA1.5 - Explorar diferentes recursos e aplicacións dixitais recoñecendo o seu potencial, así como os seus riscos para o seu uso no ámbito da actividade física e do deporte.	Realización de 3 prácticas manexando recursos dixitais controlando os datos e analizando a información referentes a toma de pulsacións e recuperación tras o esforzo.		
CA1.6.2. - Respetar a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias	Control e valoración en cada sesión.		
CA1.7.1. - Analizar obxectivamente as diferentes actividades segundo as súas características e requirimentos.	Diferenciar tipos de esforzos segundo a súa intensidade adecuando o seu nivel os requirimentos con toma de pulsacións en 3 sesións adicadas o traballo da resistencia.		
CA2.1.1. - Adoptar de maneira responsable e con autonomía medidas xerais para a prevención de lesións no quecemento, execución correcta e métodos de recuperación.	Control e valoración en cada sesión.		
CA2.3 - Explorar diferentes recursos e aplicacións dixitais recoñecendo o seu potencial, así como os seus riscos para o seu uso no ámbito da actividade física e do deporte.	Análise dun artigo sobre o uso do mobil/análise da proba dunha das apps para a xestión da actividade física.		
CA2.4.1. - Desenvolver proxectos motores de carácter individual ou colaborativo pa a mellora da CF e a saúde.	Proposta individual/grupo para aumentar a taxa de actividade física semanal.		
CA3.1 - Explorar diferentes recursos e aplicacións dixitais recoñecendo o seu potencial, así como os seus riscos para o seu uso no ámbito da actividade física e do deporte.	Realización de 3 prácticas manexando recursos dixitais controlando os datos e analizando a información na realización de distinyos tipos de actividades físicas e a distintas intensidades		
CA1.3 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.			
CA1.7 - Analizar obxectivamente as diferentes actividades e modalidades deportivas segundo as súas características e requirimentos, evitando os posibles estereotipos de xénero ou capacidade vinculados ás devanditas manifestacións.			
CA2.1 - Adoptar de maneira responsable e con autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, recoñecendo situacións de risco para actuar preventivamente.			
CA2.4 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, establecendo mecanismos para reconducir os procesos de traballo, incluíndo estratexias de autoavaliación e coavaliación tanto do proceso coma do resultado.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física: <ul style="list-style-type: none"> - Taxa mínima de actividade física diaria e semanal, adaptando o volume e a intensidade da tarefa ás características persoais. - Alimentación saudable e valor nutricional dos alimentos. - Educación postural: técnicas básicas de descarga postural e relaxación. - Traballo compensatorio da musculatura postural. - Coidado do corpo: queceamento xeral e específico autónomo. - Pautas para tratar a dor muscular de orixe retardada. - A hixiene como elemento imprescindible na práctica de actividade física e deportiva.   - Saúde social: <ul style="list-style-type: none"> - Efectos sobre a saúde de malos hábitos vinculados a comportamentos sociais.   - Hábitos nocivos para a saúde.   <ul style="list-style-type: none"> - Análise crítica dos estereotipos corporais, de xénero e competencia motriz e dos comportamentos violentos e incitación ao odio no deporte. - Análise crítico dos estereotipos corpòrais, de xénro e competencia motriz.   - Saúde mental:

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aceptación de limitacións e posibilidades de mellora ante as situacións motrices. - A actividade física e o deporte como fonte de gozo, liberación de tensións, cohesión social, superación persoal e medio para previr trastornos alimentarios. - Reflexión sobre actitudes negativas cara á actividade física derivadas de ideas preconcebidas, prexuízos, estereotipos ou experiencias negativas. - A actividade física e o deporte como medio para previr trastornos alimentarios. - Elección da práctica física: xestión das situacións de competición en base a criterios de lóxica, respecto ao rival e motivación. - Planificación e autorregulación de proxectos motores: <ul style="list-style-type: none"> - Establecemento de mecanismos de autoavaliación para reconducir os procesos de traballo. - Ferramentas dixitais para a xestión da actividade física.   - Prevención de accidentes nas prácticas motrices: <ul style="list-style-type: none"> - Calzado deportivo e ergonomía.   - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Análise de movementos e patróns motores do adversario para actuar en consecuencia en situacións motrices de persecución e de interacción cun móbil.

UD	Título da UD	Duración
3	Xogos Populares	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.1 - Participar en xogos motores, deportes e outras manifestacións artístico-expresivas vinculadas tanto coa cultura propia coma con outras, favorecendo a súa conservación e valorando as súas orixes, evolución e influencia nas sociedades contemporáneas.	Participación activa ou no rol asignado de ser o caso (80%) nos xogos e deportes populares galegos propostos.	TI	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Achegas da cultura motriz á herdanza cultural. - Os xogos e as danzas como manifestación da interculturalidade. - Xogos, deportes, danzas e bailes autóctonos de Galicia como elemento transmisor do patrimonio cultural.

UD	Título da UD	Duración
4	Primeiros auxilios	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Coñecer e actuar de acordo cos protocolos de intervención ante accidentes derivados da práctica de actividade física, aplicando medidas básicas de primeiros auxilios.	Coñece e sabe aplicar protocolo de SVB e conducta PAS (60% na nota da proba de coñecementos)	PE	50
CA2.6 - Coñecer as normas de seguridade individuais e colectivas valorando a súa importancia e aplicándolas na práctica das actividades motrices, dentro e fóra do centro escolar.	Coñece os protocolos de actuación en situacións de emerxencia e saber actuar en caso de accidente e saber aplicar as técnicas de RCP na práctica.		
CA1.3.1. - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física e como medio de preparación e recuperación.	Utiliza a toma de ppm como medio para dosificar o esforzo, Calcula a súa FC máxima e a marxe de seguridade cardio saudable..	TI	50
CA1.4.1. - Analizar e valorar a incidencia que algunhas prácticas e comportamentos sociais teñen na nosa saúde.	Valora os hábitos de vida saudable e adopta actiude crítica ante os hábitos prexudiciais para a súa saúde. Analise		
CA2.1 - Adoptar de maneira responsable e con autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, recoñecendo situacións de risco para actuar preventivamente.	Adopta medidas de seguridade propias como para os demais: Coñecer as normas de prevención de riscos para a realización de actividades físicas. (40% na nota da proba de coñecementos)		
CA1.3 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0
CA1.4 - Analizar e valorar a incidencia que algunhas prácticas e comportamentos sociais teñen na nosa saúde e na convivencia, valorando o seu impacto e evitando activamente a súa reprodución.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física: - Prevención de accidentes nas prácticas motrices: <ul style="list-style-type: none"> - Medidas de seguridade en actividades físicas dentro e fóra do centro escolar.   - Actuacións básicas ante accidentes durante a práctica de actividades físicas. - Conduta PAS (protexer, avisar, socorrer), protocolo 112 e soporte vital básico (SVB).

UD	Título da UD	Duración
5	Deportes Alternativos	8

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3.2. - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica deportiva recreativa.	Quentar de xeito autónomo para a práctica en 3 sesións da UD para a práctica. Adoptar medidas de seguridade co disco voador, cos sticks e co bateo.	TI	100
CA2.5 - Practicar unha gran variedade de actividades motrices, valorando as implicacións éticas das actitudes antideportivas, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade ao asumir os roles de público, participante ou outros.	Practicar activamente e respectando as normas e aos compañeiros/as polo menos nun 80% das sesións: Xogos en parellas e en grupo do Ultimate, Floorball e Beisbol/Softbol.		
CA3.3 - Interpretar contextos motrices variados e actuar correctamente aplicando principios básicos de toma de decisións en situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas a partir da anticipación, adecuándose ás demandas motrices, á actuación do compañeiro ou da compañeira e da persoa opoñente (se o houbese) e á lóxica interna en contextos reais ou simulados de actuación, reflexionando sobre as solucións e os resultados obtidos.	Participa activamente (polo menos nun 80% das sesións) nos deportes e xogos propostos aplicando principios básicos destes: - Datchball. - Ultimate e xogos con fresbee. - Softball/Beisbol e xogos de bateo e carreira. - Floorball e xogos de pases, conducción e lanzamentos.		
CA3.4 - Mostrar control e dominio corporal ao empregar os compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade de maneira eficiente e creativa, facendo fronte ás demandas de resolución de problemas en situacións motrices transferibles ao seu espazo vivencial con progresiva autonomía.	Análise de situación de xogo no Ultimate e no Floorball en ataque e defensa. Realizar bateos estáticos (softbol), distintos tipos de control e golpes co stick e distintos tipos de lanzamentos co disco voador		
CA3.5 - Colaborar na práctica de diferentes producións motrices para alcanzar o logro individual e grupal, participando na toma de decisións e asumindo distintos roles asignados e responsabilidades.	Elaboración, creación e posta en práctica dun Deporte alternativo propio asumindo o seu rol para o traballo colaborativo en equipo.		
CA4.1 - Practicar unha gran variedade de actividades motrices controlando as emocións e as sensacións, valorando as implicacións éticas das actitudes antideportivas, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade ao asumir os roles de público, participante ou outros.	Participar nos deportes e xogos propostos na UD amosando respecto polas normas e as arbitaxes así como os compañeiros e adversarios ou actuando como espectador.		
CA4.2 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.	Practicar activamente e respectando as normas e aos compañeiros/as e resolvendo posibles diferenzas de criterios en situacións de xogo utilizando o diálogo polo menos nun 80% das sesións.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.3 - Participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais, terrestres ou acuáticos, gozando de maneira sostible, minimizando o impacto ambiental que estas poidan producir e sendo conscientes da súa pegada ecolóxica.	Creación e presentación dalgún material autoconstruído con material de reciclaxe/deseito para o Xogo ou Deporte alternativo propio ou par outro fin recreativo		
CA1.3 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física: - Saúde mental: <ul style="list-style-type: none"> - A actividade física e o deporte como fonte de gozo, liberación de tensións, cohesión social, superación persoal e medio para previr trastornos alimentarios. - Elección da práctica física: xestión das situacións de competición en base a criterios de lóxica, respecto ao rival e motivación.   - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación dos movementos propios ás accións do contrario en situacións de oposición. - Delimitación de estratexias previas de ataque e defensa en función das características dos integrantes do equipo en situacións motrices de colaboración-oposición de persecución e de interacción cun móbil. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal e dos diferentes aspectos coordinativos, espaciais e temporais en determinadas secuencias motrices e/ou deportivas.   - Habilidades motrices específicas asociadas á técnica en actividades físico-deportivas. - Creatividade motriz: resolución de retos e situacións-problema de forma orixinal, tanto individualmente coma en grupo. - Respecto ás regras: as regras de xogo como elemento de inclusión social. - Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices. - Novos espazos e prácticas deportivas. - Utilización de espazos urbanos e naturais desde a motricidade.

UD	Título da UD	Duración
6	Deportes de Cooperación-Oposición	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, establecendo mecanismos para reconducir os procesos de traballo, incluíndo estratexias de autoavaliación e coavaliación tanto do proceso coma do resultado.	Coñece a técnica deportiva e regras de xogo dos deportes e actividades físicas practicadas: xogos predeportivos de equipo de Baloncesto, Balonmán e Fútbol.	PE	10
CA1.3.4. - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica deportiva en deportes colectivos.	Quentar de xeito autónomo para a práctica en 3 sesións da UD para a practica polo menos para un dos deportes colectivos propostos.		
CA1.7 - Analizar obxectivamente as diferentes actividades e modalidades deportivas segundo as súas características e requirimentos, evitando os posibles estereotipos de xénero ou capacidade vinculados ás devanditas manifestacións.	Amosa respecto sempre, ten unha actitude positiva, amosando respecto tanto polos compañeiros/as, profesores/as, instalacións, establecendo relacións saudables entre todos/as e utilizando as actividades deportivas para mellorar as relacións sociais.		
CA3.3 - Interpretar contextos motrices variados e actuar correctamente aplicando principios básicos de toma de decisións en situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas a partir da anticipación, adecuándose ás demandas motrices, á actuación do compañeiro ou da compañeira e da persoa opoñente (se o houberse) e á lóxica interna en contextos reais ou simulados de actuación, reflexionando sobre as solucións e os resultados obtidos.	Amosa mellora na táctica individual e colectiva nas situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas dos deportes propostos respecto o seu nivel inicial. Ocupación e desocupación de espazos Apoios		
CA3.4 - Mostrar control e dominio corporal ao empregar os compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade de maneira eficiente e creativa, facendo fronte ás demandas de resolución de problemas en situacións motrices transferibles ao seu espazo vivencial con progresiva autonomía.	Coñece e aplica a técnica deportiva en contexto dos deportes practicados: Baloncesto, Balonmán e Fútbol Adaptación e control do móbil Pases Tiros e lanzamentos	TI	90
CA3.5 - Colaborar na práctica de diferentes producións motrices para alcanzar o logro individual e grupal, participando na toma de decisións e asumindo distintos roles asignados e responsabilidades.	Participa con responsabilidade nos retos deportivos cooperativos plantexados nos distintos deportes (polo menos nun 80% deles) e asume o rol asignado		
CA4.1 - Practicar unha gran variedade de actividades motrices controlando as emocións e as sensacións, valorando as implicacións éticas das actitudes antideportivas, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade ao asumir os roles de público, participante ou outros.	Amosa respecto sempre, ten unha actitude positiva, amosando respecto tanto polos compañeiros/as, profesores/as, instalacións, establecendo relacións saudables entre todos/as e utilizando as actividades deportivas para mellorar as relacións sociais.		
CA4.2 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.	Aboga polo diálogo para a resolución de conflitos xurdidos na practica deportiva rexeditando actuacións de calquera tipo de discriminación ou violencia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Analizar obxectivamente as diferentes actividades e modalidades deportivas segundo as súas características e requirimentos, evitando os posibles estereotipos de xénero ou capacidade ou os comportamentos sexistas vinculados ás devanditas manifestacións.	Elaboración dun traballo sobre a igualdade no Deporte entre homes e mulleres		
CA5.1 - Participar en xogos motores, deportes e outras manifestacións artístico-expresivas vinculadas tanto coa cultura propia coma con outras, favorecendo a súa conservación e valorando as súas orixes, evolución e influencia nas sociedades contemporáneas.	Elaboración dun traballo sobre o fenómeno Deporte na sociedade como espectáculo de masas e a súa evolución na Historia		
CA1.3 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física: <ul style="list-style-type: none"> - Coidado do corpo: quecemento xeral e específico autónomo. - Quecemento xeral e específico en deportes colectivos   - Saúde social: <ul style="list-style-type: none"> - Análise crítica dos estereotipos corporais, de xénero e competencia motriz e dos comportamentos violentos e incitación ao odio no deporte. - Análise crítico dos comportamentos violentos e incitación ao odio no deporte tanto no rol de participante, arbitraje ou público..   - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Análise de movementos e patróns motores do adversario para actuar en consecuencia en situacións motrices de persecución e de interacción cun móbil. - Delimitación de estratexias previas de ataque e defensa en función das características dos integrantes do equipo en situacións motrices de colaboración-oposición de persecución e de interacción cun móbil. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal e dos diferentes aspectos coordinativos, espaciais e temporais en determinadas secuencias motrices e/ou deportivas.   - Capacidades condicionais: desenvolvemento das capacidades físicas básicas. - Habilidades motrices específicas asociadas á técnica en actividades físico-deportivas. - Creatividade motriz: resolución de retos e situacións-problema de forma orixinal, tanto individualmente coma en grupo. - Xestión emocional: a tensión en situacións motrices, sensacións, indicios e manifestacións.   <ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de autorregulación colectiva do esforzo e da capacidade de superación para afrontar desafíos en situacións motrices.   - Respecto ás regras: as regras de xogo como elemento de inclusión social.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Funcións de arbitraje deportiva. - Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices. - Deporte e perspectiva de xénero: promoción do deporte en igualdade, figuras masculinas e femininas do deporte galego, análise crítica. - Igualdade de xénero nas profesións asociadas ao deporte. - Influencia do deporte na cultura actual: o deporte como fenómeno de masas, impacto social, aspectos positivos e negativos.

UD	Título da UD	Duración
7	Deportes de raqueta	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3.3. - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica deportiva en deportes individuais.	Quenta de xeito autónomo para a práctica en polo menos 2 sesións da UD para a practica do Bádminton.		
CA3.3 - Interpretar contextos motrices variados e actuar correctamente aplicando principios básicos de toma de decisións en situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas a partir da anticipación, adecuándose ás demandas motrices, á actuación do compañeiro ou da compañeira e da persoa opoñente (se o houbese) e á lóxica interna en contextos reais ou simulados de actuación, reflexionando sobre as solucións e os resultados obtidos.	Interioriza de xeito básico a propia técnica e é quen de corrixila e axustala, de observar os fallos dos compañeiros/as e corrixilos en situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas.		
CA3.4 - Mostrar control e dominio corporal ao empregar os compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade de maneira eficiente e creativa, facendo fronte ás demandas de resolución de problemas en situacións motrices transferibles ao seu espazo vivencial con progresiva autonomía.	Realización de 3 secuencias de golpes de bádminton, saque e xogo. Transferencia o xogo real	TI	100
CA4.1 - Practicar unha gran variedade de actividades motrices controlando as emocións e as sensacións, valorando as implicacións éticas das actitudes antideportivas, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade ao asumir os roles de público, participante ou outros.	Amosa respecto sempre, ten unha actitude positiva, amosando respecto tanto polos compañeiros/as, profesores/as, instalacións, establecendo relacións saudables entre todos/as e utilizando as actividades deportivas para mellorar as relacións sociais. Amosa actitudes de Xogo limpo		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.	Aboga polo diálogo para a resolución de conflitos xurdidos na practica deportiva rexeritando actuacións de calquera tipo de discriminación ou violencia.		
CA4.3 - Analizar obxectivamente as diferentes actividades e modalidades deportivas segundo as súas características e requirimentos, evitando os posibles estereotipos de xénero ou capacidade ou os comportamentos sexistas vinculados ás devanditas manifestacións.	Control e valoración en cada sesión. Realización dun traballo práctico relativos o deporte e a diversidade.		
CA1.3 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Saúde física: <ul style="list-style-type: none"> - Coidado do corpo: quecemento xeral e específico autónomo.   - Quecemento xeral e específico en deportes individuais - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Análise de movementos e patróns motores do adversario para actuar en consecuencia en situacións motrices de persecución e de interacción cun móbil. - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal e dos diferentes aspectos coordinativos, espaciais e temporais en determinadas secuencias motrices e/ou deportivas.   - Capacidades condicionais: desenvolvemento das capacidades físicas básicas. - Habilidades motrices específicas asociadas á técnica en actividades físico-deportivas. - Xestión emocional: a tensión en situacións motrices, sensacións, indicios e manifestacións.   <ul style="list-style-type: none"> - Perseveranza e tolerancia á frustración en contextos físico-deportivos.   - Respecto ás regras: as regras de xogo como elemento de inclusión social. - Identificación e rexeitamento de condutas contrarias á convivencia en situacións motrices.   <ul style="list-style-type: none"> - Deporte e perspectiva de xénero: promoción do deporte en igualdade, figuras masculinas e femininas do deporte galego, análise crítica. - Igualdade de xénero nas profesións asociadas ao deporte.

UD	Título da UD	Duración
8	Expresión Corporal e Acroximnasia	9

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.2. - Recoñecer e prever situacións de risco para actuar preventivamente na montaxe e desmontaxe de figuras complexas.	Coñece e aplica as recomendacións de seguridade para o montaxe e desmontaxe tanto de figuras sinxelas como complexas	TI	100
CA2.4.2. - Desenvolver proxectos motores de carácter cooperativo ou colaborativo coa finalidade dunha posta en escea dunha montaxe artístico-expresiva	Evalúa o seu desempeño no proceso e no resultado acadado así como os dos seus compañeiros de grupo como a actuación dos outros membros dos outros grupos de forma obxectiva.		
CA3.5 - Colaborar na práctica de diferentes producións motrices para alcanzar o logro individual e grupal, participando na toma de decisións e asumindo distintos roles asignados e responsabilidades.	Participa de xeito activo (80% das sesións adicadas) na elaboración e posta en escea das montaxe artístico-expresivas grupais asumindo distintos roles asignados e responsabilidades.		
CA4.2 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.	Pon en práctica habilidades prosociais para a mellora do proxecto colectivos e amosa actitude crítica fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.		
CA5.2 - Utilizar intencionadamente e con progresiva autonomía o corpo como ferramenta de expresión e comunicación a través de diversas técnicas expresivas, participando activamente na creación e representación de composicións individuais ou colectivas con e sen base musical.	Utiliza a intencionalidade e a intensidade nas manifestacións da súa técnica expresiva: baile, elementos ximnásticos, mímica... na creación e representación da montaxe ou colectivas con e sen base musical.		
CA2.1 - Adoptar de maneira responsable e con autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, recoñecendo situacións de risco para actuar preventivamente.		Baleiro	0
CA2.4 - Desenvolver proxectos motores de carácter individual, cooperativo ou colaborativo, establecendo mecanismos para reconducir os procesos de traballo, incluíndo estratexias de autoavaliación e coavaliación tanto do proceso coma do resultado.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elección da práctica física: xestión das situacións de competición en base a criterios de lóxica, respecto ao rival e motivación. - Establecemento de mecanismos de autoavaliación para reconducir os procesos de traballo.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Cumprimento dos roles asignados nun proxecto motor - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Utilización consciente do corpo en función das características da actividade, do contexto e dos parámetros espaciais en que se desenvolve en situacións motrices individuais.   - Creatividade motriz: resolución de retos e situacións-problema de forma orixinal, tanto individualmente coma en grupo. - Habilidades sociais: condutas prosociais en situacións motrices colectivas. - Usos comunicativos da corporalidade: expresión de sentimentos e emocións en diferentes contextos. - Técnicas de interpretación. - Práctica de actividades rítmico-musicais con carácter artístico expresivo.

UD	Título da UD	Duración
9	Actividades de Loita	7

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Analizar obxectivamente as diferentes actividades e modalidades deportivas segundo as súas características e requirimentos, evitando os posibles estereotipos de xénero ou capacidade ou os comportamentos sexistas vinculados ás devanditas manifestacións.	Coñece de forma orixe e historia da loita tradicional galega e o movemento olímpico e os seus valores da loita olímpica e os posibles estereotipos de xénero ou capacidade, os comportamentos sexistas vinculados ás devanditas manifestacións.	PE	15
CA2.1 - Adoptar de maneira responsable e con autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, recoñecendo situacións de risco para actuar preventivamente.	Aplica as normas básicas para a seguridade propia e dos seus oponentes na práctica de actividades de loita.	TI	85
CA3.3 - Interpretar contextos motrices variados e actuar correctamente aplicando principios básicos de toma de decisións en situacións lúdicas, xogos modificados e actividades deportivas a partir da anticipación, adecuándose ás demandas motrices, á actuación do compañeiro ou da compañeira e da persoa oponente (se o houbese) e á lóxica interna en contextos reais ou simulados de actuación, reflexionando sobre as solucións e os resultados obtidos.	Le, anticipa e aproveita as actuacións do seu oponente para acadar vantaxe nos xogos e actividades de loita.		
CA3.4 - Mostrar control e dominio corporal ao empregar os compoñentes cualitativos e cuantitativos da motricidade de maneira eficiente e creativa, facendo fronte ás demandas de resolución de problemas en situacións motrices transferibles ao seu espazo vivencial con progresiva autonomía.	Aplica algunha "chave de ouro" da loita olímpica e outra da loita tradicional galega.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Practicar unha gran variedade de actividades motrices controlando as emocións e as sensacións, valorando as implicacións éticas das actitudes antideportivas, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade ao asumir os roles de público, participante ou outros.	Amosa respecto polo opoñente, evitando a competitividade desmedida e actuando con deportividade tanto nos roles de público, participante ou outros nos xogos e actividades de loita propostas.		
CA4.2 - Facer uso con progresiva autonomía das habilidades sociais, do diálogo na resolución de conflitos e do respecto ante a diversidade de competencia motriz, mostrando unha actitude crítica e un compromiso activo fronte aos estereotipos e ás actuacións discriminatorias e fronte a calquera tipo de violencia, facendo respectar o propio corpo e o dos demais.	Aboga polo diálogo para a resolución de conflitos xurdidos na practica deportiva rexeritando actuacións de calquera tipo de discriminación ou violencia.		
CA5.1 - Participar en xogos motores, deportes e outras manifestacións artístico-expresivas vinculadas tanto coa cultura propia coma con outras, favorecendo a súa conservación e valorando as súas orixes, evolución e influencia nas sociedades contemporáneas.	Práctica de xeito activo polo menos nun 80% das sesión ou no rol asignado (de ser o caso).		
CA6.3 - Participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais, terrestres ou acuáticos, gozando de maneira sostible, minimizando o impacto ambiental que estas poidan producir e sendo conscientes da súa pegada ecolóxica.	Amosa respecto sempre, ten unha actitude positiva, amosando respecto tanto polos compañeiros/as, profesores/as, instalacións, establecendo relacións saudables entre todos/as e utilizando as actividades deportivas para mellorar as relacións sociais.		
CA6.4 - Practicar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano aplicando normas de seguridade individuais e colectivas.	Aplica as normas básicas para a seguridade propia e dos seus opoñentes na práctica de actividades de loita.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elección da práctica física: xestión das situacións de competición en base a criterios de lóxica, respecto ao rival e motivación. - Toma de decisións: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación dos movementos propios ás accións do contrario en situacións de oposición.   - Capacidades perceptivo-motrices en contexto de práctica: integración do esquema corporal e dos diferentes aspectos coordinativos, espaciais e temporais en determinadas secuencias motrices e/ou deportivas. - Capacidades condicionais: desenvolvemento das capacidades físicas básicas. - Habilidades motrices específicas asociadas á técnica en actividades físico-deportivas. - Xestión emocional: a tensión en situacións motrices, sensacións, indicios e manifestacións.   <ul style="list-style-type: none"> - Perseveranza e tolerancia á frustración en contextos físico-deportivos.   - Respecto ás regras: as regras de xogo como elemento de inclusión social. - Deporte e perspectiva de xénero: promoción do deporte en igualdade, figuras masculinas e femininas do deporte galego, análise crítica.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Igualdade de xénero nas profesións asociadas ao deporte. - Xogos, deportes, danzas e bailes autóctonos de Galicia como elemento transmisor do patrimonio cultural. - Utilización de espazos urbanos e naturais desde a motricidade. - Análise do risco nas prácticas físico-deportivas no medio natural e urbano: medidas de seguridade en actividades das distintas contornas con posibles consecuencias graves nestes. - Practica de actividades físico-deportivas nas distintas contornas, coidando destas, como servizo á comunidade.

UD	Título da UD	Duración
10	EF, mar e sol	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.1 - Adoptar de maneira responsable e con progresiva autonomía medidas xerais para a prevención de lesións antes, durante e despois da práctica de actividade física, aprendendo a recoñecer situacións de risco para actuar preventivamente.	Coñecer as técnicas básicas de primeiros auxilios e tomar medidas de prevención ante calquera situación de práctica de actividades físicas.	TI	100
CA6.2 - Analizar e valorar a incidencia que algunhas prácticas e comportamentos incívicos teñen na nosa saúde e na convivencia, valorando o seu impacto na contorna e evitando activamente a súa reprodución.	Actitude respetuosa na convivencia nas actividades fora do centro e conciencia ecolóxica e de coidado co medioambiente		
CA6.3 - Participar en actividades físico-deportivas en contornas urbanas e naturais, terrestres ou acuáticos, gozando de maneira sostible, minimizando o impacto ambiental que estas poidan producir e sendo conscientes da súa pegada ecolóxica.	Realizar (80% das sesións) carreiras de orientación utilizando balizas, compás, mapa. Participar activamente (80% das sesións) nas actividades no medio natural que se propoñan desde o centro: caminatas, día da bici, sendeirismo, maratón... cumprindo sempre as normas e respectando ós compañeiros/as.		
CA6.4 - Practicar actividades físico-deportivas no medio natural e urbano aplicando normas de seguridade individuais e colectivas.	Realizar (80% das sesións) carreiras de orientación utilizando balizas, compás, mapa. Participar activamente (80% das sesións) nas actividades no medio natural que se propoñan desde o centro: caminatas, día da bici, sendeirismo, maratón... cumprindo sempre as normas e respectando ós compañeiros/as.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Respecto ás normas viarias en desprazamentos activos cotiáns e actitude crítica ante elementos da contorna que supoñan obstáculos á accesibilidade universal e á mobilidade activa, autónoma, saudable e segura.

Contidos

- O uso da bicicleta como medio de transporte habitual.
- Aumento das súas posibilidades de locomoción nos seus desplazamentos cotiás
- Novos espazos e prácticas deportivas.
- Deseño de actividades físicas no medio natural e urbano.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A Educación Física na educación secundaria ten un carácter motriz, práctico e vivencial que busca, entre outros obxectivos, incrementar a actividade física efectiva do alumnado.

Os diferentes modelos pedagóxicos constitúen unha ferramenta para materializar un desenvolvemento competencial, polo carácter participativo, creativo e de aprendizaxe que xeran no alumnado.

As situacións de aprendizaxe integran procesos orientados á adquisición da competencia motriz e as competencias clave, enfocándose desde diferentes perspectivas, articulando elementos plurais como: metodoloxías de carácter participativo, o tipo e a intención das actividades expostas, a organización dos grupos, a consolidación dunha autoestima positiva, autonomía, reflexión e responsabilidade ou a creación dunha conciencia de grupo-clase.

A metodoloxía exposta caracterizarase por ser, flexible, activa, integradora, participativa, lúdica, creativa e progresiva.

A continuación, abordamos a proposta metodolóxica a través dalgúns dos seus elementos, como son os estilos de ensino, a organización espazo-temporal, o coñecemento dos resultados/execución, as actividades, a estratexia na práctica e as rutinas.

1. ESTILOS DE ENSINO

Os estilos de ensino móstrannos como se desenvolve a interacción profesor-alumnado no proceso de toma de decisións, e definen o papel de cada un nese proceso.

Na relación ensino-aprendizaxe non se pode considerar que un estilo sexa mellor que outro, xa que ningún deles aseguranos a consecución de todos os obxectivos a traballar na E.F.

Polo tanto, partindo da idea de que non existe un estilo de ensino ideal. Será un híbrido de estilos, destacando matiz de activo e cooperativo.

Darase o caso de que nunha mesma sesión se varíen os estilos de ensino utilizados dependendo de cada tarefa.

2. ORGANIZACIÓN ESPAZO-TEMPORAL

AGRUPAMENTOS

En canto aos agrupamentos, a súa determinación viranos determinada polas tarefas que desenvolvamos. En principio, contemplamos a utilización de todo tipo de agrupamentos, dende o traballo individual (se é que se pode considerar como un agrupamento) xa que permite a individualización do ensino para adaptarse ao ritmo de aprendizaxe do alumnado; ata o traballo en grupo clase, cando a importancia do contido o requira xa que favorecen o proceso de socialización, melloran as relacións persoais, o coñecemento mutuo, o respecto polos demais, tolerar os distintos puntos de vista e dominio motriz e melloran o rendemento. Pasando polo traballo por parellas, tríos e en pequeno grupo cando a actividade busque desenvolver a cohesión do grupo, así como a aprendizaxe de habilidades técnicas, entre outras. Dase un papel relevante o cooperativo, para fomentar o traballo entre iguais, con interdependencias dos niveis individuais e sobresaíndo as fortalezas de cada un fronte ás debilidades.

Utilizaranse dentro da medida fdo posible os grupos de cooperativo que se usan noutras materias para favorecer a continuidade e o traballo transversal destes valores como equipo docente.

UTILIZACIÓN DE ESPAZOS

Para levar a cabo as nosas intencións educativas non reduciremos o noso espazo de actuación á aula e ás instalacións deportivas que se nos asignen, senón que espremeremos ao máximo a utilización dos espazos dispoñibles no centro, co ánimo de descontextualizar o ensino da E.F. das instalacións deportivas, unicamente.

Utilizaranse as instalacións propias do centro así coma as instalacións deportivas municipais colindantes, coas que temos convenio.

OPTIMIZACIÓN DO TEMPO DE ACTIVIDADE

Para aprender unha tarefa e lograr un nivel de execución aceptable, o alumnado debe dispoñer dun tempo razoable para practicar a devandita actividade un número suficiente de veces.

O tempo que o alumnado dedica exclusivamente á práctica de actividade física é o que se coñece como tempo de

actividade real. Para intentar incrementar na medida do posible o tempo de actividade real do alumnado, vanse ter en conta unha serie de consideracións prácticas para tal efecto, que a saber son:

Preparación da clase de educación física. Os preparativos previos á sesión: baixada ó soto, vestiario, traslado a pista/ximnasio ou pavillón; importante é que limitaremos o tempo de estanza no vestiario.

3. O COÑECEMENTO DOS RESULTADOS/EXECUCIÓN

Na actualidade ninguén dubida de que o coñecemento dos resultados constitúa un dos aspectos clave dentro do proceso de aprendizaxe motor.

Será importante facer partícipes ó alumnado en todo o proceso de avaliación (autoavaliación, coevaluación e heteroavaliación) para que sexan quen de saber o que se lles pide e como se avalían en cada caso. As rúbricas/ listas de cotexo/ probas... poderán ser consultadas polo alumnado.

4. RUTINAS

Para favorecer o bo funcionamento das sesións, e coa intención de optimizar ao máximo o tempo de práctica efectivo por parte do alumnado que redunde nunha maior aprendizaxe por parte destes, establécense unha serie de rutinas.

Entrada e Saída da aula: A entrada á aula será o máis puntual posible, establecéndose unha marxe de 5 minutos entre o toque do timbre e a entrada na aula de educación física (pavillón, pista, etc) correspondente. A saída da mesma non se producirá ata que toque o timbre.

Cambio de Roupa: O alumnado, nada máis acceder á instalación que así o requira, procederá sen demora ao cambio da roupa necesaria para realizar a sesión, sempre e cando este sexa necesario.

Hábitos Hixiénicos: Distinguiremos entre aseo e ducha. Entendemos por aseo o secado da sudoración e o cambio de roupa. Para iso o alumnado contará con 5 minutos. O alumnado que mostre a súa intención de ducharse, debe advertilo ao profesorado antes de iniciar a clase, cedéndoselle os últimos 5 minutos da sesión.

Recollida do Material: O material utilizado na sesión será recollido por quendas polo alumnado participante na sesión a excepción de, se é o caso, o alumnado que se vaia duchar.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Instalacións dispoñibles para o desenvolvemento da materia neste nivel educativo.
Material dispoñible para levar a cabo o desenvolvemento das unidades didácticas deste curso.
Apuntamentos de creación propia no edixgal.
Edixgal coma aula virtual
Outras ferramentas dixitais ou plataformas de aprendizaxe.
Redes sociais, aplicacións.

Os distintos tipos de materiais e recursos utilizados ao longo do curso descríbense de forma xenérocamente a continuación:

- **MATERIAIS/RECURSOS ESPECÍFICOS POR CADA UNIDADE DIDÁCTICA:** Relación de materiais para as actividades prácticas (balóns, porterías, sticks, raquetas, aros...)
- **MATERIAIS/RECURSOS DIDÁCTICOS:** Se colgan materiais (apuntes) na aula virtual (Edixgal) na que se explican os contidos relativos a cada unidade. As actividades realizaranse a través desta plataforma, UNHA VEZ ELABORADAS, para a súa entrega.
- **MATERIAIS/RECURSOS DIXITAIS:** Uso do ordenador, uso do móbil para algunhas sesións específicas, reloxos ou pulseras de actividade, apps para a toma de datos de actividade física
- **LIBROS DE CONSULTA:** Libros para consultar datos.
- **MATERIAIS/RECURSOS MUSICAIS:** Nas actividades con música, soporte musical.
- **INSTALACIÓNS DEPORTIVAS:** Uso do pavillón do Concello, pista exterior e ximnasio. (En ocasións puntuais: piscina municipal, praia, sendeiros arredor do centro e instalacións próximas: auditorio,...)

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial desenvolverase ao inicio de cada Unidade Didáctica para comprobar os coñecementos previos que posúe o alumnado sobre os contidos da mesma.

Os procedementos de avaliación poderán ser variados, tanto probas escritas, como observación directa de tarefas específicas nas primeiras sesións, ou mediante cuestionarios orais.

O instrumento para a avaliación inicial dependerá do contido da U.D.

Unha vez feita, a persoa docente valorará a necesidade de realizar adaptacións nos diferentes apartados da programación, de ser o caso.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	4	18	6	9	12	10	10	12	11	8
Proba escrita	0	25	0	50	0	10	0	0	15	0
Táboa de indicadores	100	75	100	50	100	90	100	100	85	100

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	12
Táboa de indicadores	88

Criterios de cualificación:

A Programación Didáctica consta de 10 UD. As UU.DD. están distribuídas trimestralmente, de tal xeito que a 1, parte da 2, parte da 3, parte de 4 e parte da 10 impartiranse no primeiro trimestre cun peso total do 33%; parte da 3, parte da 4, a 5 e 6 impartiranse no segundo trimestre cun peso total do 30%, e parte da 2, 7, 8, 9 e parte da 10 impartiranse no terceiro trimestre cun peso total do 37%. A UD 10 comeza no 1º trimestre e ten continuidade no 3º por mor da climatoloxía. A UD 3 e 4 comeza no 1º trimestre e ten continuidade no 2º. No número de sesións asignado a cada UD contémpanse tamén a/as sesións dedicadas á avaliación.

O peso de cada UD estableceuse en función do número de sesións e do contido da mesma. Tanto o peso como as sesións da UD 1, repártense entre cada trimestre, xa que nesta UD impartiranse contidos adaptados a cada unha das demais UU.DD, así o peso definitivo por trimestre será, 33, 32 e 35% respectivamente.

Para a cualificación de cada Unidade Didáctica teremos en conta, para cada Criterio de Avaliación, os mínimos de consecución establecidos e o seu peso orientativo (establecido en cada UD).

Tendo en conta estes elementos, para a superación de cada unidade didáctica o alumnado deberá acadar os mínimos de consecución establecidos, nun peso orientativo global igual ou superior ao 45%. No caso de detectarse dificultades nalgun alumno ou alumna, adoptaranse as medidas de reforzo educativo.

A cualificación de cada trimestre, obterase calculando a media aritmética ponderada das cualificacións obtidas en cada UD impartida no trimestre.

A cualificación da avaliación final ordinaria da materia, obterase calculando a media aritmética ponderada das cualificacións obtidas en cada avaliación trimestral, tendo en conta, de ser o caso, a cualificación obtida logo das recuperacións das UU.DD. e da avaliación trimestral.

O valor numérico da nota irá dende o 0 ao 10, redondeando á unidade máis próxima, (ata .4 cara abaixo e dende .5 cara arriba), e para considerar superada a U.D., o trimestre e o curso o alumnado debe acadar un 4,5 ou superior.

Para a obtención da nota empregaranse distintos procedementos, tanto probas escritas, como observación directa por parte da persoa docente.

As probas escritas poderán ser exames tipo test, de resposta curta o de desenvolvemento. Tamén poderán solicitarse a realización de traballos escritos.

Ao ser unha materia eminentemente práctica, o procedemento de avaliación máis empregado será a observación directa a través de diversos instrumentos, principalmente rúbricas, listas de cotexo e escalas de valoración, en función dos contidos a desenvolver.

Atención especial require o alumnado que por diferentes motivos (lesiões, malestares diversos, etc) non pode seguir o ritmo das sesións ou facer a clase por un período de tempo indeterminado. Ao ser a nosa materia práctica, intentarase que na medida do posible se incorpore ás sesións facendo as adaptacións oportunas. De non ser posible, determinarase o rol que deberá desempeñar, en función do tipo de sesión que se estea a desenvolver: árbitro, apoio aos compañeiros, alumno avantaxado, axudante da persoa docente, etc.

Para a avaliación deste alumnado empregaranse rúbricas específicas segundo o papel desempeñado que poderá complementarse con traballos escritos.

En canto aos instrumentos de avaliación das unidades didácticas, aclarar que o tipo de instrumento establecido é sempre a táboa de indicadores, xa que a nosa materia é eminentemente práctica, e ademais é unha limitación da aplicación. Non obstante, consideramos que dentro desta tipoloxía entran tamén as probas escritas.

Criterios de recuperación:

- Para recuperar a/s Unidade Didáctica (UD)/Unidades Didácticas (UDD) non superada/s:

- Logo de rematar a UD proporase ao alumnado que non a superou actividades de reforzo e recuperación, que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos. No caso de recuperar a UD antes de ter lugar a sesión de avaliación trimestral, para o cálculo da nota desta, terase en conta a nova cualificación. De non superala, quedará pendente de recuperar, sempre e cando o alumnado non supere o trimestre, neste caso a UD darase por superada.

- Para recuperar a avaliación trimestral:

- Logo de rematar o trimestre o alumnado que non supere a avaliación, deberá recuperar unicamente as UDD que non teña superadas. Para elo, o profesorado propondrá actividades de recuperación ao alumnado que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos.

- Para superar a avaliación final extraordinaria:

- Ao alumnado con algunha avaliación trimestral non superada, realizará actividades de recuperación no período que vai dende a avaliación final ordinaria á avaliación final extraordinaria. Esas actividades serán avaliadas por observación directa do profesorado e, no caso de considerar que acada o mínimo de consecución, daranse por superadas.

- O alumnado que logo de facer as recuperacións das avaliacións trimestrais, e logo de transcorrer o período entre avaliación final ordinaria e extraordinaria non recuperou algunha delas, deberá superar nunha proba final extraordinaria os mínimos de consecución non superados. A proba será preferentemente práctica, aínda que para superar algún dos contidos poderase propor traballos escritos.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

- Para recuperar as UU.DD. non superadas:
  - Logo de rematar a UD propóranse ao alumnado que non a superou actividades de reforzo e recuperación, que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos. No caso de recuperar a UD antes de ter lugar a sesión de avaliación trimestral, para o cálculo da nota desta, terase en conta a nova cualificación. De non superala, quedará pendente de recuperar, sempre e cando o alumnado non supere o trimestre, neste caso a UD darase por superada.
- Para recuperar a avaliación trimestral:
  - Logo de rematar o trimestre o alumnado que non supere a avaliación, deberá recuperar unicamente as UU.DD. que non teña superadas. Para elo, o profesorado proporá actividades de recuperación ao alumnado que serán supervisadas polo profesorado en sesións de tutoría previa cita. Nalgúns casos, segundo as características dos contidos e a situación do alumnado, poderase propor ao mesmo a realización de traballos escritos.
- Para superar a avaliación final extraordinaria:
  - Ao alumnado con algunha avaliación trimestral non superada, realizará actividades de recuperación no período que vai dende a avaliación final ordinaria á avaliación final extraordinaria. Esas actividades serán avaliadas por observación directa do profesorado e, no caso de considerar que acada o mínimo de consecución, daranse por superadas.
  - O alumnado que logo de facer as recuperacións das avaliacións trimestrais, e logo de transcorrer o período entre avaliación final ordinaria e extraordinaria non recuperou algunha delas, deberá superar nunha proba final extraordinaria os mínimos de consecución non superados. A proba será preferentemente práctica, aínda que para superar algún dos contidos poderase propor traballos escritos.

6. Medidas de atención á diversidade

Atendendo á Orde do 8 de setembro que desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación adoptaranse as medidas de carácter ordinario e extraordinario que se consideren oportunas e axeitadas ao alumnado.

Con carácter xeral, para adecuarse aos diferentes ritmos de aprendizaxe e capacidades, contéplanse actividades de reforzo e ampliación con tempos flexibles e aprendizaxe cooperativa en grupos heteroxéneos.

Ademais do diferente ritmo de aprendizaxe do alumnado e o nivel de competencia motriz, os casos máis frecuentes na materia de Educación Física que necesitan unha atención á diversidade son:

Alumnado repetidor (coa materia aprobada / coa materia suspensa). Este alumnado, maioritariamente coa materia superada, pode colaborar co profesorado en actividades de microensinanza participando como alumno avantaxado en determinados contidos. Esa actuación será valorada polo profesorado con táboas de indicadores específicas.

Alumnado con diferente nivel de competencia motriz. Ao alumnado que teña baixo nivel de competencia motriz nos contidos dalgunha/s unidade/é didáctica/s, realizaránselle apoios e reforzos para favorecer tanto a súa práctica como a súa aprendizaxe. De ser necesario, adaptaráselle os tempos e os procedementos de avaliación.

Alumnado lesionado ou incapacitado temporalmente para realizar a práctica. No caso deste alumnado con necesidades educativas especiais poñeranse en marcha os apoios e as atencións educativas específicas necesarias para a consecución dos obxectivos de aprendizaxe. Nestes casos, asignarase un rol en función da UD que garanta que participa e logra os obxectivos fixados: avaliador, xuíz/árbitro e axudante serán os roles máis utilizados. A

avaliación da súa práctica realizarase a través de táboas de indicadores específicas. A este alumnado, de ser o caso, en función das súas necesidades de atención á diversidade adaptaránselle tanto os tempos como os procedementos de avaliación. En todo caso, evitarase que se limite a tomar nota da sesión.

Alumnado que promociona coa materia sen superar. Neste caso elaborárase un Plan de reforzo adaptado ás súas particularidades. De todos os apartados do plan, destacamos as tarefas para realizar e a súa temporalización, así como os procedementos de seguimento e avaliación.

Por outro lado, no caso do alumnado cun ritmo de aprendizaxe máis lento podemos poñer en marcha:

- Adaptacións metodolóxicas en canto ao estilo de ensinanza: empregar formas de organizar a clase individualizadas, realización de grupos de nivel naquelas actividades que así o requiran, etc...

- Adaptacións metodolóxicas en canto á técnica de ensinanza: comunicar só os aspectos máis importantes do modelo, presentar o modelo de forma máis personalizada. Procurar deseñar actividades diferentes para traballar un mesmo contido...

- Adaptacións metodolóxicas en canto ás estratexias pedagóxicas: apoio verbal, visual, manual, ampliación do tempo para alcanzar un determinado contido (polo que se establecerán progresións máis próximas á súa aptitude física). Reforzo permanente dos logros acadados para elevar a súa autoestima-autoconcepto, creación dun clima na aula na que o alumno/a non tema expresar as súas dificultades. Simplificación das actividades e adaptación das regras de xogo.

En canto ao alumnado cun ritmo de aprendizaxe máis rápido, podemos:

- Plantexar actividades de ampliación que lles permitan profundar nos diversos contidos alcanzando obxectivos superiores.

- Implicar a este alumnado en programas de acción tutorial con compañeiros/as que teñan dificultades na súa aprendizaxe.

No caso de ser necesarias medidas extraordinarias de atención á diversidade unha vez esgotadas as de carácter ordinario, seguiranse as indicacións establecidas na normativa vixente, coa colaboración do departamento de orientación do centro.

En xeral, o docente deseñará as adaptacións necesarias para atender as necesidades destes alumnos/as co fin de que podan alcanzar os obxectivos mínimos concretados para a etapa ou ciclo.

A nivel de Organización e na Práctica teremos tamén coidado das medidas de organización do espazo, os materiais e os agrupamentos:

No caso de adaptacións de carácter puntual (enfermidades, lesións...) que incapaciten de forma temporal e que impidan ó alumno/a desenvolver os contidos que correspondan, deberánse realizar actividades alternativas, debendo recuperala parte que corresponda cando este recuperado/a.

ADAPTACIÓNS CURRICULARES

Non existen nestes cursos de 2º ESO.

De todos os xeitos deberemos ter moi presente a causística elevada de alumnos con necesidades específicas por TDAH, TEA, DEA, Dislexia,... nestes cursos, para os que seguiranse as pautas marcadas polos protocolos específicos e baixo a coordinación e supervisión do Departamento de Orientación trataranse de forma específica cada caso.

Ademáis dende a nosa materia, sendo ésta de carácter eminente práctica, adaptaremos a nosa práctica docente e adoptaremos as medidas seguintes, entre outras e de xeito xeral:

- Realización de probas escritas e presentación de contidos impresos, redución ou simplificación dos enunciados. Utilización dunha tipoloxía de letra, tamaño e espaciado específico (tipoloxía tipo Sans Serif, 12 pto, e dobre espaciado) así como unha cor de contraste favorable do papel (amarelo). Facilitar o repaso dos contidos con recursos como as flashcards.

- Facilitar a retroalimentación e nas explicacións verbais, apoiándose en tarxetas ou gráficos, sinais, xesticulacións ou demostracións por parte do docente que faciliten a súa comprensión e reiterar na aclaración das súas dúbidas. Utilización de axudas e ferramentas audiovisuais para facilitar a comprensión de tarefas e de contidos: apoiar a explicación verbal con vídeos, ferramentas de visual thinking, gráficos resumen,...

- Corrección e tempos de entrega de exames e traballos, flexibilizar no tempo de elaboración e exposición en común de traballos, tamén flexibilidade en canto os erros gramaticais e modo de expresión nos exames e tarefas escritos. Otorgarlles máis tempo para a súa realización poidendo aproveitar parte dos recreos, ou solicitar tempo das titorías se fose preciso,...

Para calquera outro caso extraordinario, o Departamento de Educación Física establecerá as medidas oportunas, coa axuda, si é necesario dos Órganos de Goberno do Centro.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Comprensión oral e Escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X		X			
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X		X		X	X		X

	UD 9	UD 10
ET.1 - Comprensión lectora	X	X
ET.2 - Comprensión oral e Escrita	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial		X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X
ET.7 - Educación emocional en valores	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X
ET.9 - Creatividade		X

Observacións:

A comprensión de lectura traballarase en todas as Unidades Didácticas (UDD). a través da proposta de lecturas que aborden a temática da UD.

A expresión oral valorarase nas exposicións dos proxectos individuais ou colectivos que ten que facer o alumnado, así como na dirección de partes das sesións de clase (quecemento, por exemplo).

A expresión escrita traballarase a través das tarefas de redacción, recensión e nas probas escritas.

A comunicación audiovisual traballarase nas tarefas propostas ao alumnado sobre contidos da UD: presentacións, vídeos,...

A competencia dixital traballarase tanto a través do uso da aula virtual, como das aplicacións que se empreguen para desenvolver os contidos das diferentes UDD.

O emprendemento social e empresarial traballarase nas UDD de condición física: Condición física e Saúde, Xogos alternativos, EF, sol e mar xa que se proporá ao alumnado organizar actividades e responsabilizarse dos materiais e práctica dos compañeiros/as, así como proposta de actividades no medio natural.

A educación emocional en valores traballarase ao longo do curso a través das diferentes UDD.

A igualdade de xénero está presente en todo o currículo e polo tanto en toda a programación, especialmente a teremos presente en aquelas UDD. nas que os prexuízos poden influir nas ideas preconcebidas do alumnado, sobre todo na análise do fenómeno social do Deporte.

A creatividade, aínda que presente en todas as tarefas motrices, traballarase principalmente nas unidades de Preparados, listos,...XA!!, Expresión Corporal e Acroximnasia, Xogos populares, e Deportes Alternativos e en todas aquelas actividades prantexadas como son os retos físicos cooperativos ou tarefas solución-problema que impliquen a búsqueda e aplicación de diversas alternativas para a súa resolución tanto individuais como colectivas e cooperativas.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Rutas e andainas de sendirismo	Realizaremos rutas de sendeirismo pola contorna: Senda da auga, senda verde, camiño de Santiago... como actividade de inicio de curso no mes de setembro aproveitando o bo tempo. Celebración do día sen coches (22/9) e reivindicando os espazos verdes, para os peóns e os ciclistas.	X		X
Carreiras de campo a través.	Participación en carreiras de campo a través organizadas por Xogade (outubro - novembro).	X	X	
Celebración do Magosto (novembro)	Coñecemento e práctica de xogos populares e tradicionais na celebración do Magosto do IES Chapela. Organización e control de material dos xogos para a práctica dos compañeiros/as. (11/11)	X		
Torneos de actividades deportivas.	Torneos nos recreos de diferentes deportes practicados durante a avaliación e deportes practicados polo alumnado: Fútbol, baloncesto, voleibol, bádminton, deportes alternativos e recreativos. Torneo do magosto. Torneo de Nadal, Torneo de Semana Santa, Torneo de fin de curso. Torneos con outros IES do Concello.	X	X	X
Colaboracións con clubs do Concello	Colaboración para realización de sesións de iniciación e coñecemento: co clube de remo, Balonmán Chapela, Fútbol Sala, Kite Surf, Vela... .	X	X	
Entroido (febreiro)	Celebración do Entroido con diferentes bailes, disfraces... En grupo, individual...		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Semana deportiva IES Chapela	Semana na que propoñemos diferentes actividades deportivas no IES para toda a comunidade educativa: Deportivas, danza, baile, cross fit, pilates, relaxación... para coñecer diferentes actividades, en colaboración co alumnado de ciclos formativos e de monitores das instalacións deportivas do Concello.		X	
Colaboracións con entidades e empresas no Concello.	Colaboración coas instalacións do Concello (piscina, ximnasio) para realizar actividades nas instalacións.	X	X	X
Maratón Letras Galegas (maio)	En torno ao 17 de maio, día das Letras Galegas celebramos o Maratón do IES Chapela en conxunto cos CEIPS de Chapela no que participa todo o alumnado. É unha xornada festiva na que facemos unha carreira aorredor do IES ou pola praia de Arealonga en torno ao CEIP Laredo.			X
Carreiras de orientación	Desenvolver na contorna do centro carreiras de orientación no medio urbano ou natural.			X
Festa de fin de curso.	Gymkana de xogos de fin de curso.			X
Actividades deportivas na praia.	Practicamos diferentes actividades deportivas na praia: Volei praia, fútbol praia, balonmán praia, ultimate, indiaca...			X
Realización de actividades dentro do Plan Proxecta PVAD.	Realización de probas DAFIS e diversas actividades para promover a práctica de Actividade deportiva.	X		X
Saídas a lugares de interese.	Visita ás Illas Cíes/Ons. Roteiro pola illa, actividades deportivas na praia.			X
Práctica de actividades en entorno natural	Aprendizaxe e práctica do surf, Kayak, windsurf, paddle surf...		X	X

Observacións:

As actividades complementarias desenvolveranse en colaboración co centro nas festividades e celebracións como Magosto, Nadal, Entroido, Fin de curso, Día das Letras Galegas...

As actividades estarán suxeitas as posibilidades de realización (meteoroloxía, datas, organización do curso, recursos económicos, persoais e materiais.)

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
TEMPORALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN E DAS UNIDADES DIDÁCTICAS.
Metodoloxía empregada
RENDEMENTO DO ALUMNADO E RESULTADOS DE APRENDIZAXE.

Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
DESEÑO E DESENVOLVEMENTO DAS UNIDADES DIDÁCTICAS.
Medidas de atención á diversidade
RITMOS DE APRENDIZAXE E O NIVEL DE COMPETENCIA MOTRIZ ACADADO
Clima de traballo na aula
MOTIVACIÓN DO ALUMNADO, AMBIENTE NAS SESIÓNS E ACTUACIÓN PERSOAL DO DOCENTE.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

Descrición:

O proceso de ensino esixe unha avaliación continua para ir axiustando a programación. Esta avaliación permite ir detectando necesidades educativas e pedagóxicas e atopando os axustes, as correccións precisas e as medidas que se oportunas en cada momento para adaptar o mellor pposible o proceso de ensino e a nosa práctica docente.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O seguimento da programación é indispensable para ir avaliando procedementos, as actividades levadas a cabo e os resultados alcanzados polo alumnado, e así ir facendo as modificacións que se consideren oportunas para finalmente reflexionar acerca das posibles propostas de mellora. O coñecemento dos resultados obtidos neste proceso de seguimento e avaliación tamén establecerán un novo punto de partida de cara ao próximo curso e cara a unha nova intervención docente.

O seguimento da programación realizarase a través da sección de "Seguimento" da Aplicación PROENS. Nesta sección indícarase a data de inicio e fin da UD, o número de sesións previstas, o número de sesións realizadas, o grao de cumprimento da programación (baixo-medio-alto), as propostas de mellora e calquera observación que se considere oportuna..

Propónse facer o seguimento e a avaliación da programación nos seguintes prazos:

- Ao remate de cada unidade didáctica: avaliarase a eficacia das actividades plantexadas, a consecución de obxectivos por parte do alumnado, as dificultades atopadas, as necesidades de medidas de reforzo, os materiais e recursos empregados, outros instrumentos, etc.
- Unha vez ao mes, na reunión do departamento, realizarase o seguimento da programación didáctica e estableceranse as medidas correctoras que, de ser o caso, se estimen necesarias.
- Ao finalizar o trimestre, onde analizaranse as unidades didácticas levadas a cabo, factores favorables e dificultades atopadas na temporalización das mesmas e resultados acadados polo alumnado. No caso de que quedara sen impartir algunha UD, o seu peso repartirase equitativamente entre o resto de UU.DD. impartidas no trimestre.
- Ao finalizar o curso escolar.

As propostas de mellora reorientarán e modificarán a nova programación, se é o caso, e unha vez discutido no seno do departamento (reorientarán as estratexias para desenvolver contidos, reforzarán aspectos varios, variarán procedementos, etc....) sempre buscando a optimización do proceso e o aproveitamento dos recursos. Estas propostas deberán quedar reflectidas na memoria final do departamento.

Realízanse as modificacións necesarias para o curso seguinte e as adaptacións da programación tanto horizontal como verticalmente (en cada curso e ao longo da etapa).

9. Outros apartados